

Desetinná čísla – dělení desetinného čísla přirozeným číslem

Př.: Roman chce nařezat prkno dlouhé 2,7 m na tři stejné latě. Jak dlouhé latě budou?

Příklad můžeme řešit převedením metrů na centimetry a vydělením:

$$2,7 \text{ m} = 270 \text{ cm}$$

$$270 : 3 = 90 \text{ cm}$$

$$90 \text{ cm} = 0,9 \text{ m}$$

Můžeme i dělit desetinné číslo. Výsledek vyjde stejný. $2,7 : 3 = 0,9 \text{ m}$

Zkouška: $0,9 \cdot 3 = 2,7 \text{ m}$

Latě budou dlouhé 0,9 m.

Jak dělíme desetinné číslo přirozeným číslem

- desetinné číslo dělíme přirozeným stejně jako dvě přirozená čísla
- jsou dvě možnosti

<i>dělenec > dělitel</i>	<i>dělenec < dělitel</i>	
Zatrhneme nejmenší číslo větší než dělitel, může být jednociferné i víceciferné. Pak začneme dělit.	Zatrhneme celou část čísla a začneme dělit. První číslo v podílu je nula.	
Do výsledku zapíšeme desetinnou čárku ve chvíli, kdy ji překročíme. Je-li potřeba můžeme za desetinnou čárkou doplnit potřebný počet nul.		
$\begin{array}{r} \overline{)307,6} : 4 = 76,9 \\ 27 \\ \underline{36} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} \overline{)7,40} : 4 = 1,85 \\ 34 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} \overline{)2,60} : 4 = 0,65 \\ 26 \\ \underline{20} \end{array}$

V příkladech v tabulce je červeně vyznačen přechod přes desetinnou čárku a zeleně doplnění nuly.

Zkoušku správnosti dělení provedeme tak, že vynásobíme výsledek (podíl) číslem, kterým jsme dělili (dělitelem). Pokud jsme počítali správně, musí vyjít číslo, které jsme původně dělili (dělenec).

Cvičení:

1. Vypočítej z paměti, piš rovnou výsledky:

a) $5,6 : 7 =$

b) $8,1 : 9 =$

c) $6,9 : 3 =$

d) $0,24 : 12 =$

e) $0,42 : 6 =$

f) $0,036 : 4 =$

2. Vyděl beze zbytku a proved' zkoušku. V případě potřeby doplň za poslední číslici za desetinnou čárkou potřebný počet nul.

a) $26,1 : 9 =$

Zk:

b) $178,02 : 2 =$

Zk:

c) $25,75 : 5 =$

Zk:

3. Tři rodiny se domluvily, že společně koupí hovězí maso, protože pak je cena za 1 kg nižší. Celkem koupili 31,8 kg masa. Kolik masa připadlo na každou rodinu, jestliže jejich díly byly stejné?

d) $1,1 : 4 =$

Zk:

e) $37 : 16 =$

Zk:

4. Nákladní automobil veze do dílny materiál na 7 paletách. Celková hmotnost nákladu i s paletami je 24,85 q. Hmotnost prázdné palety je 11 kg. Kolik metrických centů váží materiál na jedné paletě?

f) $102,3 : 8 =$

Zk: